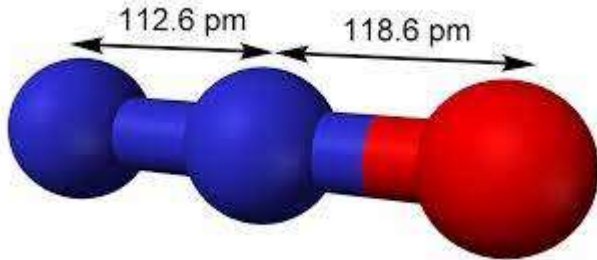

Райски газ

Поради зачестилите сигнали за употреба на диазотен оксид от малолетни и непълнолетни лица е необходимо да се предприемат мерки от цялото общество, за да се предотвратят негативните последици за общественото здраве.

Тъй като диазотният оксид е вещество с редица законни приложения в медицината и хранително-вкусовата промишленост, той може лесно да бъде закупен и забраната на незаконните

продажби е трудна задача.

Важно е да се знае, че **Законът за здравето забранява продажбата на диазотен оксид (райски газ)** и пълнители с него, включително и онлайн:

- ✓ на лица под 18 години;
- ✓ на територията на детските градини, училищата, общежитията за ученици, лечебните заведения;
- ✓ на спортни прояви, организирани за деца и ученици;
- ✓ на обществени мероприятия, организирани за деца и ученици;
- ✓ в закритите обществени места, с изключение продажбата за медицински цели и за хранително-вкусовата промишленост.

Забранява се и употребата на диазотен оксид (райски газ) в закритите обществени места, с изключение употребата за медицински цели и за хранително-вкусовата промишленост.

Какво е диазотен оксид („райски газ“)

Диазотният оксид е газ и въпреки, че се среща в природата, той се произвежда за медицински и кулинарни цели. Използва се в хирургията и стоматологията, поради способността си да предизвиква аналгезия и анестезия.

„Райският газ“ взаимодейства с невротрансмитерите и мозъчните рецептори почти по същия начин като опиоидите и бензодиазепините. Той се свързва с опиоидните рецептори, за да намали усещането за болка, за да потуши безпокойството. Стимулира освобождаването на допамин-невротрансмитер, който регулира чувствата на удоволствие и еуфория.

Диазотният оксид е слаба упойка, поради което не се използва самостоятелно при обща анестезия - тогава се използва като газ-носител в съотношение 2:1 с кислород и по-мощни общи анестетици.

Вдишването на диазотен оксид често се използва за облекчаване на болката свързана с раждането, при травма, орална хирургия, при остър коронарен синдром (включително инфаркт). Употребата му по време на раждане е смятана за безопасна и ефективна, затова се е прилагала при жени, които не желаят епидурална упойка.

В някои страни диазотният оксид успешно се използва при лечение на редица зависимости, включително при алкохолна абстиненция.

Известен още като „райски газ“, диазотния оксид има дълга история като средство за злоупотреба, поради еуфоричните си свойства.

Опасности

Изключително внимателни трябва да бъдат при употребата му хората, които страдат от сърдечно-съдови заболявания, тъй като „райският газ“ може да причини нарушение на сърдечната функция; нарушена белодробна функция; ушен дискомфорт, поради опасността от повишаване на налягането в средното ухо.

Ако се прилага с високи дози опиоиди може да се наблюдава понижаване на сърдечната честота. Употребата на „райски газ“ заедно с алкохол не се препоръчва, поради засилване ефекта на алкохола върху организма.

Изключително внимание трябва да обърнат и шофьорите - „райският газ“ повлиява върху координацията и рефлексите.

Вдишването на диазотен оксид може да доведе до интоксикация и увреждания, като респираторни, сърдечно-съдови, неврологични и психиатрични. В някои случаи тези увреждания могат да бъдат по-сериозни. Например, ако случайно се използват летливи вещества или газове, които са много по-токсични, ако потребителите комбинират употребата на диазотен оксид с алкохол или други наркотици или ако газът се вдишва директно от капсули или цилиндри, вместо от балон.

Малките каплетки често са евтин нерегламентиран внос от Китай и е установено, че съдържат частици и маслени остатъци, които не се срещат в тези, закупени от оторизирани производители и предназначени за употреба като анестетик или в хранително-вкусовата промишленост.

Няма докладвани случаи на зависимост в литературата при хронична употреба на диазотен оксид и се предполага, че неговият потенциал за пристрастяване е нисък. Въпреки това честата или продължителна употреба на диазотен оксид неутрализира действието на витамин В12, което води до функционален дефицит на този витамин. Това първоначално причинява изтръпване на пръстите, което може да прогресира и да се развие в сериозни физически увреди.

Възможно е диазотният оксид да обостри някои психични разстройства и употребата му да доведе до рецидив на мания.

Този вид газ трябва да се използва само под лекарско наблюдение, за да се предотвратят последствията при възникнали нежелани реакции като:

- гадене;
- повръщане;
- световъртеж;
- замаяване;
- главоболие;
- повишено налягане в средното ухо;
- забавен пулс;
- анемия;
- подуване на корема.

Съществуват нежеланите реакции, които възникват при употребата на диазотен оксид и не са предвидими, затова се препоръчва възможно най-кратък период на употребата му само за **медицински цели**.